

DOMOLJUB

Š I E V. 44.

V LJUBLJANI, DNE 4. NOVEMBRA 1931

LEIO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani

Za naše brate, ki so v tujini

Ze dve leti smo praznovali po celi Sloveniji drugo nedeljo v novembru kot našo izseljenško ali Rafaelovo nedeljo. To nedeljo smo celo posvetili misli, skrbi in molitvi za naše rojake, razkropljene širom sveta.

Za letošnje leto je pa sklenila družba sv. Rafaela, da bo izseljenška nedelja na prvo adventno nedeljo, to je 29. novembra. Ima namreč za to nedeljo poseben program, katerega želi izvesti. Dosedanji dve praznovani izseljenški nedelji sta bili predvsem družbinskega propagatoričnega značaja. — Vzbudilo naj bi zanimanje pri ljudstvu za naše izseljenško vprašanje in za družbo sv. Rafaela. Ker se je pa glede tega že pokazal uspeh, želi družba sv. Rafaela naložiti drugo točko svojega programa — namreč obnovitev družinskih vezi med člani družin doma in v tujini. Od vseh strani naše domovine dobivamo vedno pritožbe, kako so začela pisma od domačih iz tujine postajati vedno redkejša, da marsikje že leta niso več čuli od svojih dragih iz tujine. In vendar so tu še živi starši, da celo otroci, žene, bratje in sestre.

Zato je sklenila družba sv. Rafaela povzeti vse izseljence vsega sveta, da z nami vred praznujejo to nedeljo kot nedeljo ob-

novitve družinskih vezi naših z izseljenci, izseljencev z nami.

Tako bodo po vsej Sloveniji vse naše družine ta dan mislile na svoje v tujini, vsi domači v tujini bodo pa ta dan tam opozorjeni na svoje tu doma. Zato bo družba sv. Rafaela pozvala doma vse družine, ki imajo svojece v tujini, da jim na to nedeljo gotovo pišejo za božične praznike, vse izseljence v tujini pa, da naj se zopet spomnijo svojih domačih doma in naj jim ta dan gotovo pišejo.

Družba sv. Rafaela je izdala tudi posebno tiskano pismo za izseljence, katero bo razposelala vsem gg. župnikom po vsej Sloveniji in jih prosila, da to pismo razdele vsem, ki imajo sorodnike v tujini, da ga podpišejo in pošljejo v tujino svojcem. Je to pismo našega naroda svojim bratom in sestram v tujini.

Da bodo pa ta pisma prišla gotovo pred božičem tudi v najoddaljenejše dežele kakor v južno Ameriko in Avstralijo, ali od tam sem k nam, zato smo izbrali že prvo adventno nedeljo.

Prosimo že sedaj vse, da nam bodo pomagali izpeljati ta naš dalekosežen namen.

Katoliška akcija v izrekih

V pismu, ki ga je pisal dne 13. novembra 1928 sedanji sv. oče kardinalu Bertramu, je med drugim tudi tale stavek: »Katoliška akcija ne sme biti zgolj zunanja, ampak tudi duhovna; ne politična, temveč verska; ne zemeljska, ampak nebeška.« Podobno je pisal papež španskemu primasu Segura dne 6. novembra 1929: »Katoliška akcija je velika družina mož in žena, odraslih in mladostnih, ki je vedno pripravljena na velika dela za cerkev, za razširjanje kraljestva Kristusovega med posamezniki, v družinah in človeški družbi.« — »Katoliška akcija je cerkvena akcija, ki izven cerkve kot hiše božje prenaša med Cerkvi odtujeni svet cerkvenega duha,« naglašja s papežem veliki bojevnik za Cerkev vitez Friderik von Lana. »Katoliška akcija je vztrajno, zvesto, potrebno delo v ljubezni do bližnjega,« poudarja apostolski nuncij E. Pacelli. — »Kdor hoče sodelovati v duhu katoliške akcije, mora imeti odkritosrčno pobožnost, solidno poznanje verskih resnic, neomadeževano življenje, brezpogojno udanost napram

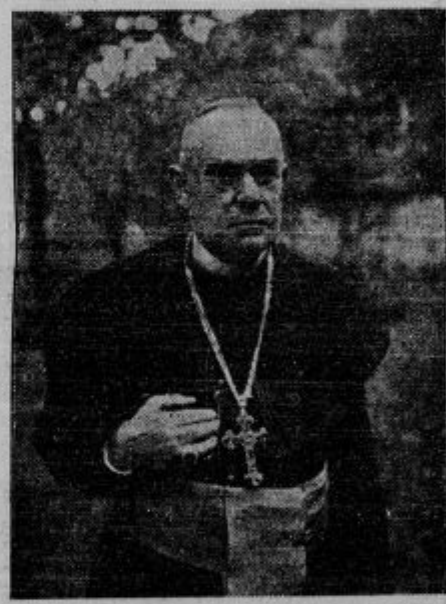
papežu in škofom in pa delavno gorečnost, z drugo besedo, biti mora stoprocenten ali polnokrven katoličan,« poudarja Tirolec dr. Peter Adamer. — »Katoliška akcija,« učil zopet že imenovani nuncij E. Pacelli, »ne pozna nobene splošno veljavne zunanje oblike. Ustvari si svojo obliko: kraju, času in ljudstvu primerno. Organizacija je zunanje, njena duša je katoliško prepričanje, katoliško vztrajanje, preprosto kat. mišljenje, hotenje in delovanje. Noče torej (Katoliška akcija) vredne in žive katoliške organizacije razdejeti ali omejiti.«

»Dobro jutro« krasna pesem Otona Zupančiča je bila prvič natisnjena v »Angelčku«. Uglasbil jo je Anton Schwab in se je prepevala že po vseh koncertih slovenskih zborov. 60 let že je mladinski list »Vrtec« — ognjišče slovenske mladine. Starši! Ali je Vaš otrok naročen nanj? Za vse leto stane 15.—dinarjev. Naroča se: Uprava »Vrtca«, Ljubljana, Kolezijska ulica 1.

PO SVETU

Italija

s Goriški nadškof dr. Fr. Sedej se je odpovedal svoji nadškofiji in odhaja v pokoj. Z njim odhaja z nadškofijske stolice v Gorici najbrž tudi zadnji Slovenec. Stotisoči Slovencev onkraj meje plakajo ob odhodu svojega nadpastirja in neustrašenega branitelja pravic slovenskega naroda.

Nadškof dr. Fr. Sedej

s 20.000 ptičič-pevk je zadihalo svobodo. Na praznik sv. Frančiška Asiškega je Društvo za varstvo živali v italijanski pokrajini Benečije spustilo na svobodo nad 20.000 ptičič-pevk, ki so bile v raznih krajih imenovane pokrajine zaprte v kletkah za zabavo imejiteljev, oziroma so pričakovali smrti kot pečenka za pod človeški zob. Osvoboditev ubogih ptičic se je izvršila na prizadevanje cerkvenih oblasti, ki so raz prižne postavljale za zgled ljubezen sv. Frančiška Asiškega, ki jo je veliki čudotvorec izkazoval tudi nečloveškim bitjem.

Čehoslovaška

s Dr. Beneš in razorožitev. O razorožitvi je podal češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš te dni sledeče mnenje: Dr. Beneš je dejal, da je 1. nasprotnik onih, ki

razorožitve načelno odbijajo, češ, da je vojna neizbežna. 2. On se strinja z onimi, ki trdijo, da v sodobnem svetu niti politika niti morala ni toliko dozorela, da bi se v vsakem slučaju moglo priti do razumne politike brez uporabe orožja. 3. Zato se danes sme govoriti samo o omejevanju razorožitve in ne o popolni razorožitvi. 4. Omejevanje pa je potrebno in tudi mogoče. Kako daleč naj gre omejevanje, bo določila konferenca potom kompromisov, ki se bodo sklenili. 5. Male države morajo imeti na razpolago dovolj varnosti, da bodo njihove meje ostale neokrnjene. To je predpogoj za vsako omejevanje razorožitve.

Švica

s Ze ponošeno blago. Nedavno se je vrnil neki švicarski učenik poučnega potovanja po Avstraliji, v rodno mesto Basel. Cariniki so pri prestopu meje seveda natančno pregledali učenjakovo prtljago, med katero je bila tudi okostnica (skelet) nekega avstrijskega zamerca. Cariniki so si ubijali glave, po katerem ceniku naj zaračunajo carino od zamorčevega okostja. Končno so ugotovili, da se smatra okostje kot ponošeno blago, ki je — presto carine.

Anglija

s Konservativci zopet na vrhu. V Angliji so imeli te dni, kot smo že poročali, volitve v parlament. Vseh poslanskih sedežev je 615. Volilna udeležba je znašala okrog 78 odstotkov in je prinesla konservativcem zmago, kakor je ne poena zgodovina zadnjih sto let. Vlada je dobila 551 poslancev, opozicija pa 59. Nekateri volilni uspehi še niso znani. Propadli so skoro vsi doedanjji voditelji delavstva. Vendar je konservativce strah tako velikega uspeha. Čim večja zmaga, tem večja odgovornost. Kdo more trditi, če ne bo že pri prihodnjih volitvah zopet delavska stranka na površju! Angleži glasujejo vedno tako, kakor menijo, da je za — državo prav.

Rusija

s Tudi boljševikom trda prede. Kakor se sedaj potrjuje kljub ugovorom Moskve, bodo Sovjeti uvedli moratorij za vse inozemske dolgovce. (Za enkrat ne bodo plačevali nobenih dolgov.) Po podatkih »Daily Expressa« znašajo sovjetski dolgovi inozemstvu 110 milij. funtov, katere mora plačati še tekom tega leta, med tem ko je Rusija dolžna samo Angliji preko 1 milijardo funtov. K tem slabim vestem iz Moskve se je pridružila še vest, ki je odločno zanikala, da bi Francija dala Rusiji kako posojilo. Sovjeti računajo sedaj samo še na pomoč Amerike, ki pa je pripravljena zaenkrat denarno opreti le svoj izvoz v Rusijo. Radi tega bo brzkone morala Moskva v kritje inozemskih obvez izvoziti svoje zlate in platinaste rezerve.

Amerika

s »Revež«. Edison je v testamentu odločil, da dobijo njegovo zapuščino v glavnem njegovi otroci, dočim je vdova že prej dobila pripadajoči del. Vendar pa glavni delež dobila dva najmlajša sinova, in sicer v obliki nadzorstva nad Edisonovimi podjetji, ki se cenijo na 12 milijonov dolarjev. Dalje je Edison določil majhne zapuščinske

Zdravnica za splošne bolezni
Med. Univ. Dr. ZDENKA FIŠER
 BIED - Vidovdanska c. 12
 Ordinira od 9—11 in 3—5

delež v skupni vrednosti 28.000 dolarjev za svoje najožje sodelavce.

s Razno. V Clevelandu so preminuli: Janez Burger in Tomaž Sterle iz Krvave peči pri Laščah. — W. Cinninger ima na svojem posestvu posebne vrste električni mlin za pšenico, kateri je bližnjim farmarjem (kmetom) zastoj na razpolago, če hočejo darovati kaj pšenice bednim v pomoč. — V teh dneh bo izročena svojemu namenu največja cev naravnega plina na svetu, vodeča iz ameriškega Teksasa v Chicago. Cev je dolga nad 1700 km, njena napeljava je stala sto milijonov dolarjev. Med potjo je zgrajenih deset sesalnih postaj da dajo plinu pritisk. Številne stranske proge se odcepijo medpotoma, da preskrbijo s plinom tudi druga mesta.

Drobne novice

Velike množine ruskega žita so se pojavile v Holandiji.

Za tretjino so znižale voznino za sadje romunske železnice.

200.000 ton ameriške pšenice pride tekom leta v Nemčijo

Bodoči albanski državni proračun bo določen za dobo petih let.

Nemško bankarstvo so prišli študirat ruski odposlanci.

Trgovina med Rusijo in Japonsko je sedaj trikrat tolika kot pred vojno.

Ameriška država Texas je pristopila h Združenim državam pod pogojem, da lahko vsak čas istopi. —

Štirideseturni tednik hočejo za omiljenje brezposelnosti uvesti na Češkem.

9978 visokošolcev je letos na Karlovi univerzi v Pragi.

Poljski vojaški ataše podpolkovnik Moravski je odšel v samostan.

30.000 državnih nameščencev bo do konca leta odpuščenih v Avstriji.

Okrog 500 milijonov posojila je dala Francija tudi Avstriji.

Na otoku Cipru še ni miru.

Za 30% hočejo skrócić državne proračune v sosednem kraljestvu kralja Karla.

Nemški državni predsednik Hindenburg ni za pretesno sodelovanje z Italijo. Nezaupanje iz svetovne vojne!

30 milijonov ljudi je obiskalo doslej kolonialno razstavo v Parizu.

27 nadstropij ima nebotičnik v Antverpnu.

Bomba je porušila pisarno italijanskega konzulata v francoskem Chamberyju.

Dobro razvito komunistično organizacijo so odkrili v sedaj romunski Besarabiji. Voditelj bivši ruski general Mimičel.

Razmerje med Kitajci in Japonci je še vedno napeto. Japonci nočejo iz Mandžurije.

Kako bo miril...? Sodnik: »Oba ravsača sta se končno spopadla in šla eden na drugega s stolom. Ali se niste nič potrudili, da bi bili mirili?« — Priča: »Kako, gospod sodnik, saj ni bilo nobenega stola več!«

»Sinoči se mi je sanjalo, da sem delal.«

»Saj si res videti zelo utrujen.«

Za 20 odstotkov so zvišale vozne cene avstrijske železnice.

Na Angleškem se bili pri volitvah liberalci še huje tepeni kot delavci.

128 milijonov primanjkljaja izkazuje računski zaključek dunajske mestne občine.

Novo odredbe proti katoliškim organizacijam je izdala framasonska vlada v Litvi.

Turški zunanji minister pojde v Sovjetsko Rusijo, v Moskvo. Boljševiški zunanji minister Litvinov je odšel iz Turčije.

Nemško gospodarsko stanje se je od leta 1928 poslabšalo za 49 odstotkov.

Še ne potrjena vest pravi, da so japonske čete v Mandžuriji prestopile rusko mejo.

Španski škotlje so v imenu duhovščine in vernikov prosili sv. Očeta za pomoč.

Francoski ministrski predsednik Lavalet se je vrnil iz Amerike v Evropo, baje brez posebnih uspehov.

Franjo Neubauer:

Listje pada

*Padaš, padaš, listje,
 da nekje strohniš,
 kamor te odnese
 cetra ostri piš.*

*Padli bomo nekdoj,
 da nas zagrebó,
 da v brezčutni zemlji
 nam strohni teló.*

Radio

Program Radio Ljubljane od 5. do 12. novembra.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti, 13. Cas, plošče, borza, 17.30 Salonski kvintet, 22. Cas in poročila. — Četrtek, 5. nov.: 16.30 Prenos iz Delavske zbornice: Predavanje o sodobnem negovanju lica, 18.30 Gimnastične vaje, 19. Italijanska, 19.30 Srbohrvaščina, 20. Zabavno štivo, 20.30 Komorni večer: Brandt-trio, 22.30 Poročila. — Petek, 6. nov.: 11.30 Šolska ura, 18.30 Gospodinja in sodobno stanovanje, 19. Francoščina, 19.30 O moralno pokvarjeni mladini, 20. Sokolsko predavanje, 20.30 Prenos iz Belgrada, 22.30 Cas in poročila. — Sobota, 7. nov.: 17. Salonski kvintet, 18. Zavod za slepe v Kočevju, 18.30 Izvidi za samopomoč kulturnega filma, 19. Angleščina, 19.30 Tolščice, 20. Vzroki brezposelnosti, 20.30 Leharjev večer (prenos z Dunaja), 22.15 Salonski kvintet. — Nedelja, 8. nov.: 9.30 Cerkvena glesba, 10. Versko predavanje, 10.30 Slovenska ura: O medsebojnem zblizanju slovenskih narodov, 11. Salonski kvintet, 12. Cas, dnevne vesti, plošče, 15.15 Dekliška ura, 15.45 Citraški tercet »Vesna«, 16.15 Salonski kvintet, 17.30 Z. Kvedrova: Pijanec, igra, 20. Samospevi ge. Pavle Lovšetova, 20.45 Valčkova ura, izvaja salonski kvintet, 22. Cas in poročila, 22.15 Salonski kvintet. — Ponedeljek, 9. nov.: 18.30 Iz anatomije in fiziologije človeškega telesa, 19. Češčina, 19.30 Higijenska ura, 20. Celjski pestri večer (prenos iz Celja), 22. Cas in poročila. — Torek, 10. nov.: 17.30 Otroški kotiček, 18. Narodne pesmi s spremljevanjem citer, 18.30 Plošče, 19. Nemščina, 19.30 Etika in sociologija evangelijev, 20. Radiotehnik, 20.30 Ruski večer. Sodelujejo: ga. Vukova (sopran), Vladimir Semjonovič Zoltenko (tenor), De Maki (bariton), Josip Grbec (klavir), 21.30 Jonny-jazz, 23. Cas in poročila. — Sreda, 11. nov.: Opoldanski program odpade, 18.30 Zabavno štivo, 19. Ruske recitacije, 19.30 Literarna ura, 20. Martinov večer: 1. Vesela zgodba, 2. Slovenske zdravice poje kvartet Glasbene Matice, 21.15 Očetna godba Magistrov, 22. Salonski kvintet, 22.30 Cas in poročila.

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!

Tako volijo v Angliji.

Pixavon
 potrebujejo
 Vaši lasje, da bodo
 v obilnosti kodrov
 in da jih boste
 lahko česali.

Pixavon dobi se sedaj
 tudi v formi *Shampooona*.

Štebrni duhovniški jubilej praznuje te dni prelat Kaas. Posvečen je bil pred 25 leti v Rimu. Dr. Kaas je načelnik centra, nemške katoliške stranke.

Letalec Igo Kralj, brat naših umetnikov Franceta in Toneta Kralja, se je v Splitu smrtno ponesrečil.

Andrej Modic, ugledni posestnik in cerkveni ključar na Rakeku, je umrl. Bil je prvi župan na Rakeku. Slika, na kateri ga vidimo pestujočega svoja vnuka, smo priobčili že lansko leto, ko je praznoval 90 letnico svojega rojstva.

Bogomil Lasič, žel. uradnik na Rakeku, ki so ga Italijani brez vzroka aretirali v Postojni in imeli 2 meseca zaprtega.

Srebrno poroko sta praznovala Mihael Poljšak in njegova žena Marija roj. Knez v Dortmundu na Westfalskem. G. Knez je doma iz Golobinjaka pri Planini. Še na mnoga leta!

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Domoljubu“!

KAJ JE NOVEGA

d »Svoje ljubezen mi ohranite«, je želel ob proslavi osemdesetletnice od svoje ga cerkvenega pevskega zbora g. svetnik p. Hugolin Sattner v Ljubljani. Zbor je obljubil ljubezen in vdanost. Gospoda svetnika naj ohrani Gospod do skrajnih mej človeškega življenja!

d Jugoslovanski katoliški škofje, ki so nedavno zborovali v Zagrebu, so vsem vernikom napisali pastirski list, kategega bo vsak, kdor hodi v nedeljo k maši, lahko slišal.

d Dr. Anton Korošec je poročil v župni cerkvi sv. Danijela v Celju g. Franca Jermana, trgovca iz Konjic, in gđno Ido Kolarjevo. G. minister je opravil tudi poročno sv. mašo, pri kateri sta novoporočenca prejela sv. obhajilo.

d Redna služba božja na Šmarni gori ob nedeljah in praznikih je za letos prenehala; vendar bo pa ob ugodnem vremenu tudi v zimskem času tukaj sv. maša, in sicer na praznik 8. decembra, na sveti dan, na novega leta dan, 6. januarja in 2. februarja. Kdaj se bo pričela spet redna služba božja, bo objavljeno spomladi v časopisih.

d Iz judovske vere je prestopila v katoliško Rozalija Weiss iz Črnc v Slovenski krajini.

d Sprememba v občinah. S kraljevim ukazom sta vasi Dubrava in Dubrava-Breg v občini Zavrč v ptujskem okraju pripadli občini Križovljan-Cesnica v varaždinskem okraju v savski banovini.

d Pinžgarjevega »Divjega loveca« je igralo pred kratkim ustanovljeno »Prosvetno društvo« v Beogradu. Pri predstavi je bil navzoč med drugimi odličniki osebno tudi načelnik osrednjega častnikarskega urada gospod Franc Smodej.

d Zasedanje sreskega kmetijskega odbora se vrši 5. novembra ob 9 v občinski posvetovalnici v Murski Soboti. Obravnavali bodo važna vprašanja.

d Lepa odločba. Finančni minister je osvobodil odplačevanje vseh taks in pristojbin bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu za čas, dokler bo služila sedanjim razmeram.

d Prav malo se zmenijo nekateri gostilničarji za to, da je cena mesu in drugim živilom zelo padla. Mnoge gostilne prodajajo jedila po cenah, ki so veljale, ko je bilo meso še po 20 Din in dražje za kilogram. Gostilničarje, mestne in podeželske, prosimo v imenu socialne pravičnosti, naj sami napravijo red v vsem, tudi pri pijači.

d Zadnje dni je pregledalo kruh in moko po ljubljanskih prodajalnicah mestno tržno nadzorstvo. Tudi na deželi bi bil sličen pregled na mestu, ker nekateri trgovci vrst moke očividno več ne poznajo, ko določajo cene.

Prispevata se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudake posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka, 22, Beograd, Poincaroeva 2

d Že je pod streho zgradba nove carinarnice v St. Ilju v Slovenskih goricah.

d Deset let obstoji obrtno nadaljevalna šola v Domžalah.

d Nekatera nova vaška imena. Predsedstvo ministrskega sveta je podpisalo naredbo, s katero se spremenijo imena nekaterih vasi v kranjskem okraju in sicer vasi: Hrib, Dunaj, Kras in Laško se bodo sedaj združile z Bukovšico, Gas Dobroslovica se združi z vasjo Podlonk in se imenuje odslej Podlonk; nadalje se združita vasi Griva in Škovine ter dobita ime Skovine, vasi Ravne, Črna in Dragobaček se združijo z vasjo Sv. Lenart in bodo odslej nosile ime Sv. Lenart, nadalje se združi vas Smoljeva z vasjo Martinj vrh, ki se imenuje odslej Martinj vrh, vas St. Mohor, Bezovnica se združijo z vasjo Zabrekne in se odslej imenujejo te vasi skupaj Zabrekne. Vas Dražgoše pri cerkvi in vas Dražgoše na Pečeh se združita in nosita odslej skupno ime Dražgoše.

d Stroški nove poštne zgradbe v Mariboru so proračunani na 20 milijonov dinarjev.

d »Trgovski list« in nove šole. V uvodniku »Občinski proračunec« prinaša zgoraj navedeni časopis med drugim sledeče: Nikakor nočemo dolžiti naših občin, da z javnim denarjem slabo gospodarijo, vendar se nam vsiljuje domneva, da marsikje ne mislijo dovolj na posledice, ki nastajajo z napravami, ki bi se ob sedanjih težkih prilikah mogle morebiti brez škode odložiti na poznejše čase ali izvesti vsaj v omejenem obsegu v kolikor je že sedaj podana potreba. Marsikje se spuščajo v drage naprave, posebno glede šolskih poslopij. Posamezne občine se kar kosajo, katera bo postavila lepšo šolo, za šolska poslopja se najemajo visoka posojila, ki občutno obremenjujejo občinski proračun. V mnogih občinah znašajo samo izdatki za šolo skoraj tri četrtine vseh izdatkov.

d Tako skrbe za delavce. »Slovenski gospodar« piše: Socialistični gospodje okoli »Delavske politike« in »Volksstimme« se z veliko vnemo potegujejo za to, da bi se ljudje dali po smrti sežgati. To stane veliko denarja. Da bi si ga oskrbeli, so ustanovili društvo »Ogenj«, za katero v svojih listih ognjevitno agitirajo. Dokler si ne bodo zgradili lastnega sežigališča, jim bo na razpolago graško, ki bo baje v juliju bodočega leta začelo s svojim »obratom«. Naši »Ognjičarji« bodo imeli to ugodnost, da se bodo mogli dati v Gradcu sežgati za isto ceno kot graški sodrugi. Spričo te ognjevite sežigateljnosti gotovih gospodov delavci zmagujejo z glavami, vprašujoč: »Kaj imamo od tega, če nas po smrti sežgejo? Sedaj nam naj oskrbijo kuriva, hrane in obleke.« Za takšne opomine pa gospodje niso dosti dostopni, marveč v »Delavski politiki« ponovno zatrjujejo, da »bodo ustanovitelji »Ognja« skušali s pomočjo tega društva polagoma omogočiti tudi revežem ceno upepelitve«. Torej takšna je skrb teh gospodov za delavce: Revežem ceno upepelitve!

d Nova cerkev v Zagrebu. Zagreb je 25. oktobra dobil novo župnijo za zapadni del mesta. Sv. Duh. Dosedanja župnija Sv.

Blaža, ki je štela 65.000 oseb, je bila preogromna. Nova župnija obsega okrog 18.000 župljanov, ki so razdeljeni na precej velikem ozemlju. S to odredbo g. dr. Bauerja je bilo rešeno veliko vprašanje.

d Zakon o ustroju vojske in mornarice je bil te dni nekoliko spremenjen. Med drugim določa, da rekruti-dijaki, ki so člani Sokola, služijo 45 dni manj kot drugi.

d Uspeh vpisov v nemško šolo v Sušbottici je bil zelo slab in ni izpolnil zakonskih pogojev, tako da šola ne bo otvorjena. V enem predmestju je vpisanih vsega skupaj 24 učencev, kljub temu, da je bil rok za vpis podaljšan.

d »Sparatic« hočejo. Zagrebška občina je svojim uslužbenecem s 1. novembrom znižala plače za 7 odstotkov, od 1. januarja 1932 pa jih bo še za nadaljnjih 15 odstotkov. Vsa izpraznjena mesta se v teku 1932 ne bodo zasedla.

d Patriarh Barnaba v Osijeku. Te dni je prišel poglavar srbske pravoslavne cerkve patriarh Barnaba v Osijek, kjer je bil sprejet od zastopnikov državnih oblasti in pravoslavnih vernikov. Patriarh je bil sprejet v Osijeku, kjer je bil sprejet v Osijeku, kjer je bil sprejet v Osijeku.

d 4000 vagonov sliv je bilo letos izvoženih iz Jugoslavije od pričetka izvozne dobe do 15. oktobra. Na nemških trgih so se naše slive prav dobro prodajale.

d Jugoslovanski tobak v listih bo prodan v večjih množinah v Češkoslovaško in je pogodba že podpisana. O enaki pogodbi se vršijo pogajanja s poljsko tobakno režijo. Izvoz tobaka iz Jugoslavije bo dosegel v kratkem vrednost 400 milijonov dinarjev.

d Izvoz iz Jugoslavije je — kot posnemamo po Trgovskem listu — znašal v septembru 430.6 milijonov dinarjev proti 559.5 milijonov dinarjev v lanskem septembru. Od januarja do vključno septembra je padel izvoz od 5005 na 3682 milijonov dinarjev.

d Število živine v naši državi. Po podatkih ministrstva poljedelstva je bilo koncem leta 1930 v naši državi sledeče število živine: konj 1.161.235, oslov 106.944, mezgov 15.843, govedu 3.812.172, bivolov 37.487, svinj 2.923.862, ovc 7.953.139, koz 1.731.430 in perutnine 18.821.601 komad. Število živine je od leta 1926 zelo naraslo in sicer: konj za 44.377, oslov 10.646, mezgov 1292, govedu 106.153, bivolov 5968, svinj 107.680, ovc 20.294, koz 10.167 in perutnine za 2.561.993 komadov.

d Še se kopajo. Ne pri nas, kjer že gospodarji strupena slana, ampak v dalmatinskem Dubrovniku. Na Vseh svetnikov dan je bilo ob morju tako toplo, da so se šli nekateri tujci kopat. V Dubrovniku je še vedno precej inozemcev, posebno Američanov.

d Ko je bil sredi predora. Pretekli teden se je v Dalmaciji v predoru pri Mravincih pripetila težka nesreča, ki je zahtevala življenje progovnega čuvaja. Progovni čuvaj Blaž Murat je pregledoval progovo, v svojem rajonu. Nič hudega sluteč se je napotil tudi v predor, ker najbrž ni vedel za tovorni vlak, ki je prihajal v nasprotni smeri. Ko je bil nekako sredi predora, je zaslišal ropotanje vlaka. Kakor sodijo, se ni mogel pravočasno umakniti in tako ga je lokomotiva vlaka podrla. Strojevodja vlaka je takoj ustavil vlak in vsel razme-

sarjenega čuvaja na lokomotivo. Odpeljal ga je v Klis, kjer so ga naložili na avto, toda med vožnjo v splitsko bolnišnico je Murat podlegel poškodbam.

d Prihodnji uradni dan komisarja za agrarne operacije v Mariboru (srezko načelstvo) bo v soboto, dne 14. novembra t. l.

d Ker je iz radovednosti prijel za električni daljnovod je ubil električni tok pastirja Antona Videmška iz Prelske, občina Št. Janž pri Dobrni.

d Pri delu je izginil v valovih Ljubjanice 42 letni tesar Valentin Mandelj iz Dobrunj pri Ljubljani. Za njim žaluje šest nepreskrbljenih otročičev in žena. Ko to pišemo, ga še niso našli.

d Pri spravljaju lesa se je ponesrečil 28 letni sin posestnika Ludovik Kordiš iz Sredne vasi 9 pri Loškem potoku. Drvo je padlo nanj, mu zlomilo levo nogo in poškodovalo tudi desno.

d Nesreča med krošnjariji. 28. oktobra se je dvema Slovincema, ki krošnjarija v Bački, pripetila strašna nesreča. Jurij Stimec in Blaž Stimec, iz Bosljive Loče doma, sta šla po cesti iz Apatina v Svilejevo. Dohiti ju neki voznik in ju povabi na voz. Komaj se vozijo kak k'omefer da'č, pridrvi nasproti avto, katerega se konja usrašita, se splašita in zvrneita voz v globoko grapo, kjer je voznik obležal na mestu mrtev, Blaž Stimec je dobil rane po glavi in levi roki, Jurij Stimec pa si je zlomil levo roko.

d V Splitu so se smrtno ponesrečili trije slovenski vojniki-letalci: Gvido Voh iz Celja, Igo Kralj iz Dobropolj in Josip Skrem iz Ljubljane. Poleg teh sta našla smrt tudi en Srb in en Hrvat. Trupla žrtev so z velikimi svečanostmi prepeljali iz Splita na njihove domove.

d Na Golniku je umrla uradnica tamkajšnjega zdravilišča gđ. Bogomila Grafenauerjeva. V miru!

d Umrli je po dolgi, mučni bolezni g. Anton Krč, uradnik gospodarske zveze v Ljubljani. Pokojnikovi blagi duši daj Bog večno plačilo, težko prizadeti rodbini pa tolažbo!

d Težak hlood mu je priletel v prsa. Te dni se je pri Sv. Ani nad Tržičem ponesrečil ondotni posestnik Lovrene Meglič, oče številne družine. Pri spravljaju lesa po drči mu je težak hlood priletel v prsa, ga podrl na tla in potegnul s seboj. Pri tem je dobil lažje zunanje in težje notranje poškodbe, katerim je tekom enega dneva podlegel. Naj počiva v miru!

d Blagor mrtvim, ki umrjeje v Gospodu. Na Reki je odšla na drugi svet g. Antonija Bidovec, roj. Vianello, mati pokojnega narodnega mučenika Ferdinanda Bidovca. — Pri Sv. Ani nad Tržičem je umrla Marija Ogrisova. — V Laškem so pokopali posestnika Martina Zeliča. — V Splitu je nenadoma umrl narednik vojne mornarice Stane Tič, doma iz litijske občine. — V Mariboru so zagrebli višjega upravitelja Rajka Cvirna. — V Ljubljani so položili v grob gospo Miro Mešek, roj. Bregant, soprogo knjigovodje Mesne branilnice ljubljanske. — V Kranju so izročili materi zemlji posestnico Marijo Kalan. — V ljubljanskem zavetišču sv. Jožefa je na veke zatisnila oči gospa Jožefa Almič, roj. Medved. — Nagle smrti je umrl poduradnik TPD Franc Likovič v Hrastniku. — V Ljubljani je zaspal v Gospodu pater Angel Mlejnik. — Na ljubljanskem pokopališču pri Sv. Križu so pokopali gospo Marijo Udovič.

**Pranje, ki prihrani
gospodinji veliko denarja...**

Slednja gospodinja si želi:
".... dobro oprati, pa vendar tako prati, da se perilo ne trga." S terpentinovim milom Gazela je to mogoče! Ker mu je prirejano terpentinsvo olje, pere milo Gazela lepo, da je veselje ... in vendar vzame z lahkoto vse madeže iz perila ... Dolgo ostane vse kakor novo — v veselje varčne gospodinje.

**TERPENTINOVNO MILO
GAZELA**

pere zares čisto

OT 33

— V Trstu je umrl znani odvetnik dr. Edward Slavik. — Na Rakeku je preminul Andrej Modic. — V Bokaleih je zapustila dolino solz grofica Auersperg. — V Ljubljani je zatisnila na veke oči gospa Lucija Cvar, roj. Pavlič. — V Zagrebu je nagloma umrla Pavla Cajner iz črnomeljskega okraja. — V Celju je odšel v večnost znani celjski krojač Josip Tomažič. — V Šmarjeti pri Novem mestu je odšla po plačilo na drugi svet mati gg. duhovnikov Ivana in Viktorja Perko. — V Celju je umrl krojaški mojster Josip Primožič. — V Ljubljani sta preminula Miroslav Kvas, odvetnik v Višnji gori, in gospa Neža Zabukovec, soproga posestnika. — V Celju je umrla gospa Antonija Kavčič, roj. Pešl, vdova po trgovcu v Št. Jurju ob juž. žel. — V Mariboru je preminula gospa Elizabeta Tavrer, soproga strojevodje v pokoju. — V Mariboru je odšla na drugi svet Marija Raunicher. — V Guncijah je zapustila dolino solz gospa Marijana Strukelj, roj. Živalič, soproga posestnika. — V Ljubljani so pokopali gospo Marijano Stanonik, nadučiteljovo vdovo. — V Kranju je umrla 81 letna gospa Josipina Krisper. — V Kozarjih pri Dobrovi je poklical Gospod k sebi Marijo Črne. — Prosite pri Bogu za nas!

d Pri kupici vina je nastal prepir v neki gostilni v Pekrah pri Mariboru. Nato so odšli proti domu. Pred nekim mlinom so se zabliškali noži. Delavec Režman je padel s prerezano vratno dovodno žilo. Smrt je nastopila v nekaj minutah.

d Na davčne iztirjevalce so se spravili. Dane Momčilovič, davčni iztirjevalec iz Šajkasa Sv. Ivana pri Novem Sadu, se je vračal v soboto zvečer iz Gornjega Kovilja, kjer je pobral okrog 100.000 Din davka. Na cesti sta ga ustavila dva neznana lopova z besedami: »Daj denar in pojdi dalje!« Dane Momčilovič ni izgubil prisotnosti duha in je že iztrgano mu torbico s 100.000 Din rešil na ta način, da je lopova s samokresom tako krepko udaril po roki, da mu je torbica padla na tla. Nato je dvakrat ustrelil v zrak, nakar sta napadalca zbežala.

d 9693 Din je odnesel neznan uzmovič iz Krisperjeve trgovine v Ljubljani, kamer je vlomil pri belem dnevu.

— Praznoverje naših starih. Dandanes se nam vsekako dozdeva zelo čudno, če pomislimo, da so še nedavno verovali v copernice in da so žarele zadnje grmade kot zadnji vidni znak te duševne kuge. Kljub velikemu kulturnemu napredku našljamo tudi v današnjem življenju mnogo izrazov, ki nas spominjajo na ono dobo. Vzemimo n. pr. besedo »Hexenschuss«, ki se mnogo rabi v navad-

Najhitrejša strojepiska sveta. Pri letošnji tekmi najboljših strojepisk vseh dežel v Parizu je zmagala Francozinja Plau.

Radio za oddajanje slik v Vatikanu. Kakor smo že poročali, je bila nedavno instalirana v Vatikanu naprava za oddajanje in sprejemanje slik po radio-aparatu. Sv. Oče papež Pij XI. je osebno blagoslovil pri otvoritvi novo napravo. Sploh posvečajo v Vatikanu veliko pozornost radiu in — kakor poročajo — dobi vsaka nadškofija svojo postajo za direktno sprejemanje vesti iz Vatikana.

Dinamit, patrone in druge priprave za morilno orožje, ki jih je policija našla v Berlinu pri komunističnem agitatorju.

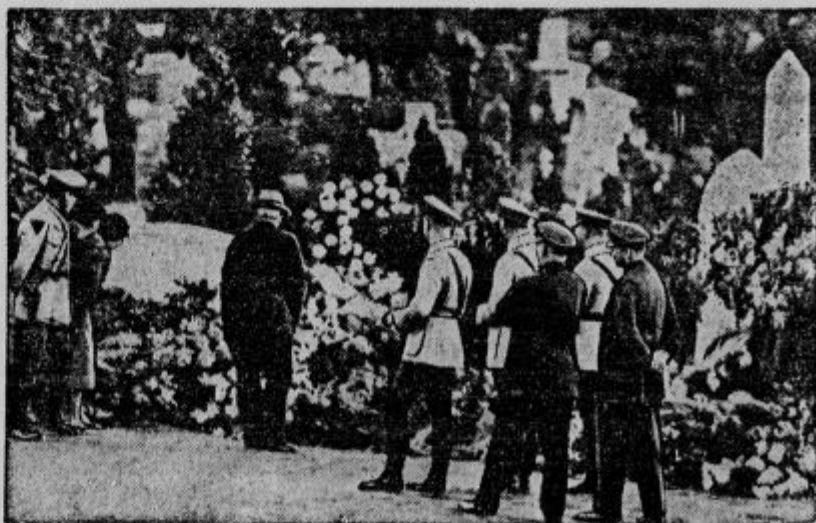
Kitajke se vojaško izobrazujejo. Mlada kitajska dekleta in žene veščajo po vojašnicah, da bodo v slučaju potrebe lahko branile svojo domovino proti Japoncem.

Zrtev znanosti. Znameniti dunajski zdravnik Holz knecht, ki se je bavil s preiskovanjem o vzrokih zavratne bolezni raka, je te dni umrl. Pri preskovanju vanju bacilov te bolezni se je inficiral. Morali so mu najprej odrezati desno roko. Zastrupitev pa se je vseeno razširila in plemeniti zdravnik je umrl kot žrtev poklica.

V Antwerpnu imajo tudi »nebotičnike«. Ta pa poseka ljubljanskega! Ima 27 nadstropij.

Edisonov pogreb. Pogreb znamenitega iznajditelja se je izvršil v največji tisi in skromno. Sami njegovi najbližji so prisostvovali žalnim svečanostim in šele sedaj je dovoljen obisk javnosti.

nem življenju, ki pa znači bolečine v križu. Dokler nismo poznali pravega vzroka teh občutljivih bolečin, ki navadno nastopajo nenadoma z zelo hudim pojavom v križu ali v bokih, kakršne je sigurno že občutil cenj. čitatelj tudi na sebi, so pripisovali iste demoneskim čarovnicam. Dočim se obvarujemo sedaj takih bolečin s tem, da jemljemo Aspirin-tablete, so se v oni dobi morale take osebe podvržiti nečutenim mukam: postavljali so jih v segrete peči. Pred vrati teh peči pa je stala družina omih nesrečnikov in izgovarjala tarobno formulo: Tako te vržemo v peč v božjem imenu pa pridi iz nje oproščen vseh čarovniških vplivov in zlih duhov. Srečne se moremo imenovati, da nas je današnja doba napredka in znanosti osvobodila takih muk in omogočila ozdravljenje takih bolečin z enostavnim zavzivanjem praizkušenega sredstva kot so Aspirin-tablete.

d Moda sedanje dobe zahteva poleg lepe linije telesa tudi graciozno, prav posebno frizuro takozvanega bubikopta, ki harmonično dopolni celoto. To doseže moderna ženska z redno nego las s Pixavonom. Krasna pena tega blagodišnega mila za pranje las povzroči mehke lase, ki omogočijo poljubno frizuro. Sijajni lesk in mehko las daje lasem edino le Pixavon, ki ga uporablja moderna dama za izmivanje las.

— Noseče matere se morajo skrbno varovati vsakega zaprtja z uporabo naravnega »Franz-Josef«-grenčice. Prestojniki vseučiliških klinik za ženske hvalijo soglasno pristno »Franz-Josef«-vodo, ker se lahko zauživa in se gotovo pojavi v kratkem času odvajajoči učinek brez neprijetnih stranskih pojavov. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

JESSEN, posebno pa vlažno in mrzlo vreme, je mnogo bolj prikladno za prehlajenje kakor pa suh mraz. Topelplašč in dobra obutev ne moreta obvarovati telesa pred prehlajenjem, posebno pa ne pred bolečinami v vratu in hripjo, in zato se v današnji napredni dobi jemlje kot preizkušeno preventivno sredstvo »Panflavin pastilje«. Pri nastopu kašlja in pojavih katarja se jemlje Kresival sirup.

V vsako hišo Domoljuba!

**Predpranje perila
je jako zamudno!**

Henko, obče priznano sredstvo za namakanje perila, varuje vaše perilo in olajšuje vsako pranje.

Raztopite 1 zavitek »Henko« v 50—60 litrov vode in v tej raztopini namočite perilo.

Tako odpade vsako težavno predpranje. Sami se morate prepričati o najboljšem uspehu.

**Kdor rabi
Henko
pere poceni!**

Nove knjige

Za proslavo sv. Elizabete je izdala uprava Vigredi, Ljubljana, Ljudski dom, igro »Sv. Elizabeta«. Dobiva se pri omenjeni upravi za ceno 7 Din, pri odjemu deset izvodov 6 Din. Vsi odri in vsa družila, ki se še niso odločili za Elizabetino proslavo, naj to knjižico takoj naroče.

Kot VI. zvezek »Dekliškega odra« izide te dni zbirka božičnih iger, kateri bo vsem našim družinam za prireditve okoli božiča prav dobro služil. Naroča se pri upravi Vigredi, Ljubljana, Ljudski dom.

Slovniki in slovarski brus knjižne slovenske. Sestavil J. Krčič. Drugi natis 1931. Založila Družba sv. Mohorja v Celju. Cena za ude 6 Din, za neude 8. — Za knjigo je najboljša ocena ta, ako je knjiga hitro razprodana. Da so vsi, ki jim je do pravilne slovenske pisave, bili prvega Brusu veseli, je dokaz, ker je tako naglo pošel. Zato je prof. Krčič priredil drugo izdajo. Dobiš ga po vseh knjigarnah.

Peter: »Ampak, tvoja žena je pa precej shujšala.«

Pavel: »Da, zdaj že lahko zleze v telefonsko celico in vrata zapre za seboj.«

Zdravnik: »Ali ste vzeli zdravilo?«

Bolnik: »Poskusil sem, pa sem sklenil, da raje še dalje kašljam.«

Garderoberka: »Ali ste dobili pravi klub in sukno?«

Zadovoljen gost: »Ne — hvala!«

Moderno. Vera: »Prav nič rada ne hodim na ples z materjo.«

Dora: »Gotovo te prezgodaj vzame s seboj domov?«

Vera: »Ne, mene pošlje domov, sama pa ostane tam.«

57

RAZNO

Nikodemci v Rusiji. »Dni«, ruski pariški tednik prinaša zanimivo pismo o »Nikodemih«, ljudeh na vodilnih mestih pod sovjeti. Prikrivajo svoje versko prepričanje, da bi lažje pomagali kristjanom. Nih nevidno delovanje ima velike posledice. Ruska emigracija redno obžaluje cerkev v domovini, češ, da je brez šol in duhovniškega naraščala. Bogu je mogoče tudi to, kar se zdi nemogoče nevernim ljudem. Za javnost prepovedana semenišča se razvijajo pač v katakombah.

Tako je delovala, po podatkih M. Artimjeva, v Moskvi tajna bogoslovska akademija, ki jo je dovršilo v letih 1925—1929 do 250 duhovnikov. Ta teden je razkrinkala »Večernja Krasnaja Gazeta« voditelja neke vremenske opazovalnice v Turkestanu. Izkazalo se je, da je bil redovnik, duhovnik, ki je vsak mesec žrtvoval deset odstotkov svoje

Mina Boštjanova

Roman

Nemško spisal Paul Keller, prevedla Marija Kmetova

Ko je Novak pogledal drgetajočega obraza na rožasto-belo krstno oblačilce, je pretresljivo zajokal. Pokleknil je in poljubil krstno oblačilce in z železno močjo prijel Mino za roko in je poljubljaj to roko. Ali morejo to razumeti vsi tisti, ki se jim nit življenja gladko odvíja ko sukance z vretenca? — Ne. — Ali morejo to razumeti mrtveci ali tisti, ki jim je ohromelo občutje? — Ne! —

In vendar — tako je bilo! —

Ko se je mogla Mina s svojim lahkim bremenom oprostiti učitelja, je pristopila k učeniku, ki je gledal skozi okno, in rekla:

»Dajte, naj otroci še malo porazgrajajo in ostanite še nekoliko pri njem!«

Nato je odšla. Kovač je stal pred kočijo. Šolska okna so bila polna rjovečih otrok, ki so občudovali kovača.

Domov so se odpeljali. Kovaču so postregli z dobrim zajtrkom, Mina in Jože sta mu delala družbo.

Čudno, da se je kovač zadel nenadoma sam sebi smešen. Čutil je, da ljudje niso resnobno zrlji na njegovo pražnjo obleko. Kmetje so — saj jim ni zameriti! — Nerodno mu je bilo. Za nobeno ceno ne bi bil šel več takole oblečen skozi vas — že radi teh strašnih otrok ne.

In je rekel Jožetu:

»Prosil bi te, da me z zaprtim vozom popelješ na kolodvor, da v mestu spet vrnem to obleko.«

Jože mu je rad ugodil. Mina mu je svetovala, naj si obleče Jožetovo sukno, češ, da so v vlaku različni trapasti ljudje, ki radi smešijo drugega še takrat, če ni nikjer nič smešnega. Naj si obleče površnik vrh fraka in naj odda obleko v mestu in si namesto te rajši kupi kako dobro, temno obleko.

Ah, Mina! Zmeraj je vedela, kaj je zanj pripravno! Ah, Boštjanova Mina! Tako je zdavnaj rekala stotina vaščanov, ki jim je Mina pomagala s svetom in tudi dejansko. Nobenega človeka niso v Loki tako spoštovali ko Mino. Celo krčmar Vogelcnik se je ni upal več obrekovati. —

V mestu je kovač poslal po Toneta. Ko je Tone zagledal kovača v taki nezaslišani krasoti, je najprej nemo obstal pri steklenih gostilniških vratih, nato si je z roko zasenčil oči, upognil prste, ko da ima »daljnogled« in je nagloma začel plesati. Smejal se je in tako tulil, da je natakar mislil, da se je fantu zmešalo. Slednjič je Tone cepnil in se usedel na tla.

A nato sta oba sedela za mizo, kramljala in zasnovala načrt, da se dasta fotografirati. Tone je hotel imeti na vsak način cilindar na glavi. Kovač je bil dober fant in ni mogel nikomur ničesar odreči. Izposodil si je za Toneta cilindar. Nato sta šla k fotografu in poslala sliko Mini in zapisala: »V večen spomin od neimenovanih, a dobro znanih.«

Neznansko burkaste so se jima zadele te besede in na vso moč sta se grohotala radi tega dovtipa.

Ko je Mina prejela karto, se sicer ni »zagrohotala«, a nasmehnila se je vendarle in njen obraz je bil lep, kakor zmeraj, če je hušknilo solnce čezenj.

»Dva otroka,« je dejala. »K sreči — dva prijatelja.«

PO DOMOVINI

Društvena vest.

(Preska.)

V Našem prosvetnem društvu smo se začeli zopet gibanj. V nedeljo 15. novembra bomo pripravili Miklovo Zalo, znano narodno igro v 5 dejanjih, za katero se že sedaj pridno pripravljamo. V daljo bomo obiskali naš Korotan, ki je ječal pred 400 leti pod krutim turškim jarmom. Pokažimo z obitno udeležbo, da naše Koroške še ni-vo pozabili — da ostane naša — mi pa njeni. Igro ponovimo 22. novembra.

Blagoslovitev šole.

(Sinkov turn.)

Blagoslovitev naše šole je bila 11. oktobra. Šolski otroci, društva in povabljeni gostje, so se zbrali ob 1 pop. pred šolo, odkoder je šel sprevod v cerkev. Po sv. opravilu se je sprevod vrnil v šolo, kjer je izvršil blagoslov šole ž. g. Puntek Feliks. Po blagoslovu so bili govori zastopnikov občestev in raznih družtev. V šolski dvorani, ki je bila ta dan premahna, je g. Inž. Alfons opasal zgodovino gradu, iz katerega je sedaj nastala šola. Šolski otroci so nas zabavali z ljudimi pesmimi in nastopi. Občinstvo se je čutilo, kaj zamorejo šolski otroci. Naposled je bila še igra: šola v nebesih, ki so jo naši kar dobro poznali.

Smrt zgodnje žen.

(Sv. Križ pri Moravcih)

Umrla je v Jagovici Marija Vodnik, ki je družini podarila četrtga otroka. Bila je sveti svet prave katoliške žene in mater: verni, poopravljiva, vesela in hvalisniva. Brez namena želje je končala svoje trpljenje. Bog ji boji bogat plačilo. Preostalih naše sestre!

Ognj

(Vrhpolje pri Moravcih)

Če smo imeli v vasi Lustranj Gorel je vlek pod in čelčak Antona Mihečiča, (Podrebrčana). V veliki nevarnosti je bila je par barokov oddaljena žena bila, last istega posestnika. Ker v vasi ni dovolj vode, so isto dovajali in donšili iz bližnjega potočka. Vrhpoljskim gasilcem, ki so

bili prvi na mestu, se je posrečilo požar omejiti in to tembolj, ker je prihitela na pomoč močna, četa gasilcev z Moravc z novo motoriko. Kdo je zaigal, doslej še ni znano. Sumijo razne klateže, ki so v poslednjem času pritisnili v naš, do sedaj miren kotiček. Fantje so opazili na predvečer v gozdu nad Vrhpoljem velik plamen, ki je nenadoma ugasnil. Pri preiskovanju so našli na štirih mestih podtaknjena žarišča. Ker se požari kar vrste, so ljudje upravičeno v skrbeh in z vso naglico začeli zbirati prispevke za motor, brizgalno, po vaseh pa krožijo nočne straže naših fantov. Čas bi še bil, da bi oblast zapovedala občinam, naj vsaka skrbi za svoje roveže — s potepuhi naj bi pa orožništvo najstrože postopalo, da se že enkrat povrne mir na deželo, kjer je življenje tudi brez takih nesreč v teh časih že itak dovolj težko. Moravskim in vrhpoljskim gasilcem, kakor tudi postrvovalnim fantom in dekletom pa gre najlepša zahvala in priznanje za krepko, hitro in vztrajno pomoč.

Nekaj novic.

(Polica pri Višnji gori)

Sv. misijna smo imeli od 18.—25. oktobra. Vodila sta ga gg. misijonarja Flis in Zagur. Udeležba je bila popolna in ljubečstvo nad vse zadovoljno. Ob tej priliki se je upeljalo zapostolstvo med in fantove, kamor so je vpisalo 125 mož in fantov. V Maršini vrtači pa prvič 70 otrok! Treba je samo stanovitosti. — V avgustu letos je čedno našli k župnijski cerkvi g. slikar Mruin iz Ihana. — Stojano smo dobili z Vrhnike okvire za križev pot, tabernakulj, kip sv. Jškoba in dveh angelov. Vse to je tam čedno prenovil g. podobar Buh. Treba bo pa še čediti popraviti v cerkvi. Pokopališče je pa dobilo novo urlišnico, župnijski pod pa belonke stene. — Ob letošni m žeganju v bošni pri sv. Lujji je bilo še več nerednosti kot druga leta. Praveč piščol! To prilliko porabljajo že nekaj let grospejski gasilci, da prirede v Stari vasi veselico, s plesom seveda. Mi tega ne obstravamo, felšiki gasilci ne gredo nikoli v tujo župnijo prirerjat svoje veselice. Veliko dobroto za ljudi bi naredila oblast, ako bi v teh težkih časih vse take in podobne prireditve prepovedala.

Novice.

(Sv. Gregor.)

Pri nas se gode izvanredne reči. Meseca septembra smo dobili toliko snega, da je bilo sadno drevje, obteženo z obilnim blagolovom, ogroženo s snežnim težo. Ko bi nam nebo ne prizaneslo z nadaljnim snegom, bi bil splošen polom. — Druga posebnost je ta, da si je smrt v naši župniji zbrala izmed 23 vasi samo tri za svojo žrtve, drugod je vse zdravo in čvrsto kljub visoki starosti. — Naše delo je Bog obilno blagoslovil, za dom je vsega dovolj, le ono kar je ostalo za prodajo nima primerne cene k onemu, kar moramo za gospodarstvo nabavljati. Za novo šolo v Dvorski vasi bomo morali v prihodnjem letu prispevati nad 69 tisoč Din.

Nevarna pot.

(Smilhej pri Zužemberku)

Občinska pot, ki pelje iz Drašče vasi skozi Breg proti Zagradcu, je tam, kjer pelje v jarek proti mlinu popolnoma nezavrovana, čeprav so pod njo strmi prepadi. Nedavno se je menda tu zvrnil v prepad en konj. Tudi v prihodnje niso nesreče izključene, zlasti v zimskem času, ko bo pot ledena. Zganite se tisti, ki ste odgovorni in popravite ta nedostatek, da preprečite nesreče.

REVMATIKI

kateri vporabljajo za pomirjenje bolečin Fellerjev Elsalifol, Vam lahko povedo, kako so zadovoljni s tam domačim sredstvom in kozmetikom, ki se je obneslo skozi 35 let. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugna V. Feller, Stubica Donja, Elzatrj 16. Savska Banov.

Polica: »Zakaj pa tako dirjate z vašim avtomobilom?«

Sofer: »Zavore so odpovedale, zato hitim domov preden se pripeti nesreča.«

Natararica: »To so najboljše jajca, ki jih imamo že leta in leta.«

Gost: »Prinesite mi raje taka, ki jih nimate toliko časa.«

35.

Cas je mineval. Staro je ostalo pri starem, mlado pa je raslo in bilo leto za letom novo. Boštjanova Mina je že pripadala starim; a v teh letih se zunanje ni spremenila in ni bila drugačnega telesa, obraza, hoje, vedenja ali govora. Osta'a je, kakršna je bila; tudi Jože se ni spremenil in tudi Boštjanovina se ni spremenila. A spremenil se je Tone, ki je bil mlad in je doraščal. Izpolnjeval je svoje dolžnosti v šoli, ni bil sicer kdo ve kako častihlepen, tako da bi bil prvi v razredu, a tudi ni zaostajal in je dobro napredoval. Tudi mala Olga Marija je doraščala. Mina je z otrokom doživljala vse tiste čare, ki so lepši ko pomladanske pravljice. In Mini se je otrokov prvi zobček zazdel vse bolj bel ko pomladanski zvonček. In njeno brbljanje se ji je zdelo bolj ljubko kot so prvi pozdravi vračajočih se ptičic-pevk; in svetlikanje začudenih, vprašujočih, nedolžnih oči tega malega človeškega angelčka se ji je zdelo žarkejšo ko blestenje pomladanskega soinca.

Mina je našla srečo matere. Bojazen spričo tuje krvi se je raztaljala ko zmrzel sneg v toploti njene človeške hubezni, v sili njene ženskosti. Zdaj je pripadala tistim ljudem, ki jim je že delo samo plačilo, ki ne delajo za to, da bi mogli živeti, marveč, ki živijo zato, da morejo delati. V tem preprostem navodilu je nakazana pravilna pot do vse naše sreče.

Razumljivo je bilo, da je Novak skoraj vsak dan obiskal svojega otroka. Večinoma Mine ni bilo zraven. Vendar je bila časih le prisotna in se ni bala njegove družbe. Nikoli ni dolgo ostal, nikoli izrekel kake želje glede otroka; vse je prepuščal Mini. Ko jo je nekoč plaho vprašal, koliko je dolžan za oskrbo otroka, ga je rezko zavrnila:

»Plačo za pestunjo! Drugega pa nič!«

5

Novak je bil ves pobit in klavern. Saj je svojo ma'lo, plavo'aso ženo iz srca ljubil in vsi ljudje so videli, kako mu je hudo po njej. Mina ga je opazovala, kako je do'go zrl otroku v obraz in iskal materinih potez v njem. Tedaj je nekoč dejala:

»Taka bo ko mati.«

»Mislite, gospodična?« je vprašal z veseljem, vendar dvomljivim glasom. »Bojim se, da je preveč meni podobna.«

»Nič; materi je podobna!«

Mina Boštjanova ni govorila popolno resnico. Zakaj dobro je vede'a, kako se je bila nekolikokrat blaženo prestrašila, ko je videla, kako je punčka podobna očetu.

Tedaj je prišel še stari učenik zraven, se sklonil nad otroka in dobrovoljno dejal:

»Vsa je ko oče! Kakor bi jo izrezal!«

To je Mino močno vznejevoljilo in nevljudno je odvrnila:

»Gospod učenik, mislim, da imate lanska očala, ki niso nič več za vaše oči.«

Starček je dejal: »No, no, brez zamere! Saj je res, da potrebujem vsako leto drugačna očala, ker mi pešajo oči. A ta očala so letošnija, Mina! Pa se mi vendar — pa se mi vendar zdi...«

Pogledoval je zdaj Novaka zdaj otroka in spet otroka in nato Novaka.

»Kakor mati!« je še enkrat dejala Mina s takim glasom, ki mu ni kazalo ugovarjati — in to je tudi obveljalo.

★

In nato je prišel dan, ki se je mogočno razlikoval od nešteti, malenkostnih dni. Punčka je poskušala prve korake, oprijemajoč se je stopicala od stola do

plače tajni bogoslovci šoli, kjer je bil slušatelj. Koliko je moral prestati za preganjeni menih! A vendar ni bil sam. Moral je imeti stanovske tovariše, ro šoli v kraju s pretežno muslimanskim prebivalstvom.

Nedvomno deluje na Ruskem več slin'ih tajnih semenišč. »Kosmopoljska pravda«, organ komunistične mladine, je pred kratkim poročala, da so razkrinkali pravoslavnega škofa v osebni primarija, ki je vodil veliko bolnišnico v nekem središču Turkestana.

V Petrogradu je na umrla žena zdravnika, velika dobrotnica, ki je bila zelo priljubljena v delavskih krahkih. K potrebi je prišlo celo več komunistov. Na svoje presenečenje so zapledali duhovnik in cerkvene pevce. Izkazalo se je, da so molili za rajno — samostanško sestro. Vročna vera slin'ih pravnikov dela čudeže.

»Brezbožnik je tožil, da je širil osebnje državne restavracijskih delavnic v Moskvi posnetke podobe Državne Matere božje. Ta

Pravni nasveti

Cevljarski pomočnik in davek. F. K. C. Pritojuje se, ker morate plačevati spridobnino, dasi niste samostojen mojster, ampak le pomočnik. — Če ste vi le pomočnik, tedaj imate plačevati vslužbenški davek in ne spridobnino. Pridobnino plačujejo trgovci, obrtniki (samostojni) in vsi drugi samostalni poklici, dočim plačujejo uslužbenec samostalnega dela in poklica uslužbenški davek. Pritožbo v davčnih zadevah vlagajte pri »Davčni upravi in ne pri katastrski upravi, ki z davki nima nobenega posla. Za osebe, ki o Vas dajejo informacije, ne boste mogli zvedeti, ker jih davčna uprava ne sme izdati. Zato tudi opustite misel, da bi mogli od njih zahtevati povrnitev davkov, ki ste jih po Vašem znanju preveč plačali.

Zabranitev poti. S. P. Čez Vaše zemljišče pelje pot, ki ste jo pa prepovedali uporabljati. Od dne prepovedi ni nihče več uporabljal te poti. Ta pot bi bila potrebna ne lastniku veleposvetstva, ki je tuj državljan. Temu bi služila za lažje odvažanje pridelkov. Temu pa nameravate dovoliti uporabo te poti le po najkrajši smeri in le proti primerni odškodnini. Sedaj pa slišite, da boste morali zopet odpreti to pot, ki je že štiri leta zaprta. — Ako radi Vaše prepovedi upravičeni niso tri leta zaprta doma uporabljati navedene poti in niso svojih pravic v treh letih (sedno) uveljavili, tedaj je njih slučajnostna pravica ugasnila. Kdor pa za to prepovedi ni vedel, seveda ni izgubil pravice poti, če so jo on, oziroma njegovi predniki nad 90 let nemožno izvrševali. Zato boste od lastnika veleposvetstva lahko dobili kakšno odškodnino za uporabo poti. Pot pa smete primerno zravntati.

Intirjevanje dolžnikov v trgovini. P. F. S. V. letu 1929 ste daleži v trgovini ženam delavcev na mo rano sprecerije, ki so jo vsakih 14 dni plačevali. Nato so pa stranke izostale ter pustile dolg. Opominjali ste jih sami, nato po odvledniku, a vse zaman. Plačati ste morali še opominjevalne stroške svojemu odvledniku. Vprašate, če lahko vložite tožbo zoper take dolžnike. — Kar so te žene kupovale za domače gospodinstvo, so dolžni plačati njih močje kot družinski gospodarji. Terjate za blago, prodano v trgovini, zaslara — če se ne toži — v treh letih. Če te stranke sedaj nič nimajo, bodo pa morda kdaj še kaj imele. Da si pa prihranite na stroških, vam svetujemo, da zoper te dolžnike sami vložite opominjske tožbe ali pa daste opominjske tožbe na uradni dan pri sodišču na zapisnik. Če

boste infeli v rokah pravomočne sodbe, torej izvršilni nalog, boste lahko izterjali dolgove še tekom 30 let.

Škoda radi parutnine. J. K. S. Vsejali ste pšenico na njivo tik pred neko hišo in sedaj delajo kokoši vedno škodo na njivi, kar se vanko leto ponavlja. Sočasno je že večkrat plačeval odškodnino za to, vendar hočete enkrat za vselej imeti mir pred kokošmi. Vprašate, če lahko tožite soseda radi motenja posesti. — Ne. Pri motenju posesti mora toženec namenovoma motiti mirno posest. Na pr., če bi sosed nalašč svojo kuretino zapodil v Vašo pšenico. Če pa kokoši same po sebi uhajajo na tuj svet, odgovarja njihov gospodar le za povzročeno škodo. Če dokazate, da je le sosedova kuretina uhajala v Vašo pšenico, bo pač sosed moral povrniti vso škodo po cenitvi, seveda tudi cenilne in pravne stroške.

Klanje živine pri kmetovalcih in davek na poslovi promet. F. P. S. Ali se mora od živine, ki jo kmetovalec zakolje doma in meso proda, tudi plačati davek na poslovi promet? — Ne. Kr. banska uprava je sporočila, da so kmetovalci, ki koljejo doma zrejeno živino, oproščeni davka na poslovi promet. Če da torej kmetovalec zaklati doma zrejeno živino, od tega zakola ne plača nikakega bodisi splošnega bodisi skupnega davka na poslovi promet, tudi če del mesa proda drugim osebam, zlasti sosedom. Ne sme pa prodajati mesa obrtnikom: mesarjem, gostilničarjem in takim, ki predelavajo meso obrtnoma. To pa velja le za kmetovalce. Za kmetovalca pa se smatra oni, kateremu je kmetijsko edini stalni in trajni posel, s katerim preživlja sebe in svoje rodbino in ki tudi sam opravlja kmetijska dela.

Kmetijska praksa naših mladeničev v Švici. J. D. Z. Rediti bi zvedeli kdaj in kam bi napravili prožnjo za kmetijsko prakso v Švici. — V tej stvari se je obrniti na »Zavod za gospodarsko upravo na poljoprivredni šumarski fakulteti kr. vseučilišča v Zagrebu. Izpolniti morate posebno tiskovino, ki jo dobite pri okrajnem kmetijskem referentu in jo poslati navedenemu zavodu. Imeti morate za sprejem tudi priporočilo okrajnega kmetijskega referenta. Pri njem boste dobili tudi vse ostale informacije.

Notarski stroški. A. F. K. O notarskih in odvledniških računih ne moremo na tem mestu razpravljati. Koliki stroški bi bili v Vašem slučaju primerani, vprašajte na sodišču ali pa pri notarski zbornici.

Povrni ev škode, ki je napravijo lovci. B. K. D. Lovci in gonjači so ob priliki lova hodili po ajdi in koruzi, ki je bila že skoraj zrela. Zakupnik lova se je za celo s koščjo vozil po travnikih, ki so bili sicer pukošeni in suhi. Ali je to samolastno postopanje lovcov dopustno? Kaj bi ukrenili proti temu? — Po zakonu je vsak, ki je upravičen izvrševati lov, dolžan povrniti vso škodo, ki jo pri izvrševanju lova napravijo lovci z gonjači vred in lovski psi. Oškodovanec pa mora svoje zahteve za povračilo škode, storjene po lovu, kakor tudi po divjadi naznaniti pri okrajnem glavarstvu najpozneje v 14 dneh potem, ko je za njo zvedel. Okrajno glavarstvo nato po poizvedbah o škodi razsodi o odškodnini. Vožnja s koščjo po travnikih je pa že motenje posesti in bi lastnik lahko tožil motitelja v 30 dneh pri sodišču. Poleg tega pa ima pravico zahtevati odškodnino za vso škodo na travniku.

R. Kohlbach:

Zadnja pridiga

Veliko čudo se godi,
da mrtvi glasno govori.

V prezbitariju (pred oltarjem) stoji visoka lesena rakev. Nosilnica, na kateri leži krsta, je pokrita s črnim žametom. Na vrhu je križ, pred njim leži mašna knjiga, kelih s pateno in štola. Vse naokoli je polno opojno dišečih vencev in šopkov, ki naj bi zakrili tegobo in mračnost gladkih lesenih sten. Vendar vpliva prav toliko kakor dobrohotne tolažilne besede, ki bodo prej zdramile kot pa zastrle pekočo bolečino.

Kakor da hočejo varovati mrtvaški mir, ki leži po vsej cerkvi, stojijo okrog krste v širokem krogu duhovniki, ki so prišli nekateri prav od daleč. V rokah držijo prižgane sveče in zamišljeno molijo iz črnih knjig.

Za njimi se v nemi tesnobi previjajo ljudje, župljani. Cerkev je natrčkana do zadnjega kotička, da ne bi niti brinove jagode spustili na tla. Nekaterim je brati na obrazih

58

slika se je baje prikazala v Kolomenskem, starem letovišču moskovskih carjev, dne 2. marca 1917. prav takrat, ko je zapustil car Nikolaj II. svoj prestol. Krščanska Rusija ponižno nosi križ, ki ga ji je naložila Previdnost, in pričakuje vstajenja.

Denar goljufa svet. Zlata in srebrna barva se zdi svetu lepša kakor bela barva, znamenje nedolžnosti.

Jako priljubljen sodnik Thomas J. Lennon je dobil pri zadnjih volitvah za najvišjega sodnika države California 236. — 818 glasov pa že potem, ko je bil mrtve; umrl je namreč baš na dan volitve.

Današnji otroci. Učitelj vaške šole je učencem razlagal samostalnice. »Vse, kar lahko primemo, je samostalni, tako na primer miza, stol, omara, konj, tabla, mačka itd.« — Mrkunov Francej je napisal doma za nalogo: »Vse je samostalni, kar lahko primemo, samo jež ni samostalni, ker tega ne moremo prijeti.«

stola. Tedaj je bila samo pestunja pri niej. Pa je prišla Mina v sobo, obstala na pragu in smehljuje se vprašala: »Kje pa je naša mala punčka?« Tedaj je otrok nenadoma spustil stol in vzkliknil: »Mama! Mama!« in se samostojno prigugal do Mine. Mine je prestregla otroka, da ni padel.

Bilo je pač prvokrat v življenju, da je Mina glasno zavriskala, dasi so ji bile oči vse solzne.

Vse dopoldne je bila zelo razburjena. Kaj bo dejal, ko je njegova punčka shodila? Pravkar je dovršila eno leto. Dvakrat je še poskušala z njo; in šlo je; otrok je znal hoditi.

Popoldne je prišel Novak. Ko je Mina spustila punčko iz naročja in ji rekla, naj gre k očetu, je tresočih se rok prestregel omahujočo popotnico. Pritisnil jo je k sebi in poljubil. A ma'n se ga je na vso moč branila in glasno zaklicala:

»Mama! — Mama!«

★

Pestunja je kmalu zatem odnesla otroka in Mina je dejala Novaku:

»Otrok mi pravi, mama', kar mi oprostite, gospod Novak; še ne zna reči, 'teta'.«

Prestrašen je dvignil roke:

»Prosim vas...«

Ni mu dala, da bi bil izgovoril, marveč je rekla:

»Čudno, da zna človek najlaže in najprej izgovoriti materino ime. Čim bo punčka malo odrasla, jo bom pa že naučila izgovarjati besedo, 'teta'.«

»Ali ji ne boste dovolili — da vam reče, 'mami'?« je pretresljivo vprašal.

Zalostno je sedela pred njim. Ustnice so ji porhtevale.

»Jaz nisem mati, gospod Novak. Ime pripada vaši

mrtvi ženi in si ga nočem lastiti. In, 'teta' je tudi prav lepo ime.«

Potrt je vstal, ji nemo segel v roko in odšel. Plašno je gledala skozi okno za njim. Stopal je s sklonjeno glavo. Nič več se ni smejal, nič več telovadil, svojo mladinsko zvezo je razpustil, nič več ni bil mlad. En sam dan je uničil njegovo mladostno moč in nikogar ni bilo, ki bi mu pomagal stopiti na noge. Tudi Mina mu ni pomagala. To je dobro čutila. Hipoma se je tudi zavredela, da je le z neke neumevne trme govorila tako, da ji otrok ne bi smel reči mama. Noben otrok ne bi smel biti brez tega imena in če je lastna mati mrtva, naj pride kaka druga ženska in naj ljubeznivo reče otroku: »Moj otrok si, jaz sem tvoja mati! Le reci mi, 'mami'! Poklič me s tem imenom, kadar me boš potreboval!«

Zares, na ta način ne jemlje dotična žena ničesar mrtvi materi, s tem ji položi najlepši venec na grob, ji pošlje najzvvišenejši klic miru v nebo; potem bo dejal Bog dotični ženi: »Mati si! Tvoja dobrota te je povišala v mater in moja ljuba hči si in jaz bom tvoj dobrotljivi Oče na veke.«

Zunaj je zaklicala mala punčka:

»Mama! Mama!«

Mina je pohitela ven, vzela otroka v naročje in iskreno dejala:

»Res, tvoja mama sem! Jutri bom povedala tvojemu očetu!«

36.

In potem je v teh dneh nastopil še en dan, ki se je mrko in strahotno odražal od sivih, lenobno se pretakajočih valov vsakdanjega morja.

Lojzetovo jetništvo se je bližalo koncu. Mina in Jože sta sedela pri petrolejki in se posvetovala.

4

globoko žalost in resnobo, druge je prignala gola radovednost. Vsi zmedeno boljšejo v krsto.

Z visokega kora zadoni:

»Libera mé, Domine, de morte perpetua... Reši me, Gospod, večne smrti...«

Duhovniki žebrajo svoje molitve, na koru odmeva prečudna pesem in kakor boječ golob frfota med stenami. Ljudstvo plašno strmi... Medtem pa se zgodi nekaj čudnega, prečudnega, pravo čudo:

Mrtvi župnik zgame svoje odrevenele, stisnjene ustnice in iz zaprte prižnice spregovori in pove svojo poslednjo pridigo.

Pridigal je o starem predmetu: o štirih poslednjih rečeh.

Vsi so strme poslušali.

Nihče se ni niti zganil. Taki, ki so se malomarno prekrižali in prihuljeno splazili do vrat, ko se je župnik ob nedeljah povzpela na prižnico, so ko prikovani obstali na svojih mestih.

Taki, ki so prej med njegovo pridigo spali ali vsaj kinkali, so vzdignili glave in poslušali z odprtimi usti.

Taki, ki so včasih venomer šepetali in uganjali vsakovrstne norčije, od samega dolgega časa zehali in se ozirali okoli sebe pa sami pri sebi godrnjali na pridigo in na pridigarja, so sedaj njegovi najvernejši in najpobožnejši poslušalci.

Pa se je ponovil oni prelepi binkoštni čudež, ko so vsi navzoči — četudi so bili zelo različnega stanu, po letih in po mišljenju — slišali besede vsak v svojem posebnem, prastarem jeziku.

»V imenu Boga Očeta, ki stojim pred njegovim obličjem!

Preljubi moji župljani!

Ne mislite, da boste danes slišali iz mojih ust Bog ve kakšno posebno, čisto novo

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite poceni in dobro pri tvrdki

H. SUTTNER
Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije
Lastna protokofirana tovarna ur v Švic.
Ure v vseh cenah od Din 44.— naprej.
Št. 120 Kovinasta anker ura Din 44.—, s sekundnim kazalcem Din 78.—

Št. 121. Ista z radijem Din 58.—, s sekundnim kazalcem Din 94.—. Št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49.—, z radijem Din 76.—. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

pridigo! Ne, ne, še daleč ne! Povedal vam bom prav starodavno skrivnost, ki ste jo gotovo že mnogokrat žuli. Samo nov zglede vam bom navedel, saj vem, da zglede radi poslušate. Zglede pa ni nihče drugi kakor — jaz sam, vaš župnik!

Poslušajte torej!

Kolikokrat sem vas opozarjal in opozarjal: izrabite dneve, ker silno hitro minevajo! Človek niti ne zapazi — pa že ima sive in bele lase, hrbet se mu upogne, glas oslabi... Moj čas je potekel.

Nikar vse svoje žive dni ne mislite samo na svoje pozemeljsko življenje, ki ni niti edino niti zadnje. Za tem življenjem, ki je kakor

hipec, pride neskončno, večno življenje... Preden se zaveš, že mine ta kratek trenotek — ti pa stojiš v drugem življenju — kjer sem tudi jaz sedaj.

Nikar svojega srca preveč ne navezujte na dobrine tega sveta, ki jih boste morali kmalu zapustiti — kakor sem jih jaz že zapustil.

Nikar ne pozablajte čigavi ste. Dobro pomnite kdo vas je poslal na zemljo in kdo vas bo — kadar bo Njegova volja — poklical pred se — kakor je mene že poklical.

Ni vas poslal, da bi veseljačili in rajali, ampak da bi delali, vršili, kar vam nalaga dolžnost, nosili vsak svoj križ, kajti le po tem vas bo pretehtal in preizkusil in zahteval račun — kakor sem ga moral jaz pravkar dati!

Vsi veste, kaj drži v svojih rokah: v eni venec slave in poveljanja, v drugi bič prokletstva in pogube! Vsak prejme kakor zasluži... Sedaj je odprl svojo desnico, da menj podeli kar sem zaslužil.

V večnosti sta dva prostora: nebesa in pekel.

V enem teh prostorov vas pričakujem!... Tudi utihne glas mrtvega pridigarja. Nad poslušalci plava mrtvaška moreča tišina, negibna ko svinec... In če bi v tem hipu zadonelo tisoč zvonov in če bi sto tisoč duhovnikov v zboru na ves glas molilo in pelo svoje molitve, da bi odmevalo in se razlegalo kakor grom in bučanje trobent s Sinajske gore — ti vse to ne zmotilo tišine...

Tišina govori in pridiga dalje, seže do srca, grabi in stresa...

Vsi veselo zajamejo sape, ko zopet začuje župnikov glas, ki je končal:

»Tudi jaz sem se bal in sem trepetal za svojo usodo, dokler sem živel, zakaj tudi jaz sem bil človek in ne brez pogrškov. In moji pogrški so težili vas.

Res, odvetnik jima je dejal:

»Lojze Boštjan naj Vas nič več ne briga. Vse je urejeno. Pri preračunavanju zapuščine se je celo prav dobro izteklo za Lojzeta Boštjana. Kadar pride iz kaznilnice, ima za današnje razmere ogromno denarja, s katerim se more kakorkoli okoristiti. Nikar ničesar ne prenorejajte! Nase pomislite! Z Lojzetom Boštjanom pa končajte!«

Mina ni poslušala pravnika, ki je pošteno zastopal svoje stališče. Pristuškovala je onemu svetu. Odondot je prihajal itheči glas matere:

»Skrbi za Lojzeta! Naj stori karkoli, skrbi za Lojzeta!«

Jože ja privil stenj petrolejke in dejal:

»Kakšno posestvo si mora kupiti! Samostojen mora postaviti! Samostojnost je vse, je edino vredno življenja! Za kako večje posestvo nima dovolj denarja. A lahko mu priskočimo na pomoč.«

»Daj, Jože, oglej si kaj, poišči kako pripravno posestvo!«

»Seveda bom! Sicer ne utegnem dosti, a jutri bom že začel.«

Pet dni ni bilo Jožeta. Prav začudil se je ob povratku, da je bilo vsaj deloma v redu v hiši, ko njega ni bilo zraven, nato pa se je namuznil in rekel Mini:

»Sem le dobil nekaj za Lojzeta! Nekaj prav posebnega!«

Lojze ni sprejel rok, ki so se mu ponujale v pomoč. Tisti dan, ko je zapustil kaznilnico, je sporočil Mini in Jožetu, ki sta čakala nanj v sobi za obiske, da ju noče videti. Klavrno sta šla spet na cesto in čakala pred vrati več ko eno uro. Slednjic so znotraj odrinili velik zapah, v ključavnici je po-

čilo in zaročljalo, vrata so se odprla, Lojze Boštjan je nastopil spet pot svobode.

Onadva sta čakala bolj ob strani. Ni jih zapazil. Gledal je v tla, počasi je hodil, nekoliko je omahoval, se nekolikokrat ustavil, divignil roke visoko in globoko zavzdihnil. Nato je potipal zunanjo steno visokega obzidja in se naslonil nanj. Dvoje let, svoje pet in dvajseto in šest in dvajseto leto življenja, je prebil za tem zidovjem. Obleka, katero mu je nekoč Mina kupila, je bila dobro ohranjena. Vsemu človeku se je poznalo, kakor da ne ve, kaj bi zdaj. Kaj naj bi počel človek, ki čez dve leti pride iz ječe? Brzkone ima vse polno opravkov, mora dohiteti tisočero zamud, mora poskušati, da premosti strahotno mrtvi prepad, ki je zazijal med sedanjim dnem in onim poslednjim živim dnem preteklosti. A kaj naj stori najprej? Iznova pridobljena prostost mu brni in vrvi po glavi in vsem telesu. Omahovaje je šel Lojze Boštjan po cesti. Pisano so se zasvetila kričeča vrata točilnice, v kateri je bil tedaj, ko ga je obiskala Mina. Obstal je; spomnil se je, da je bil nekoč že v njej. Nato je krenil proti vratom. Pa je bila mahoma Mina pri njem.

»Dober dan, Lojze! Pojdi vendar rajši z nama; gremo vsi skupaj v gostilno! Tudi Jože je tu.«

Trmasto jo je zavrnil: »Zakaj me ne pustita pri miru? Saj sem vama vendar sporočil!«

»Le nekoliko pojdi z nama, Lojze! je zaprosila. »Nekaj važnega ti morava povedati, kar je zate dobro.«

»Če ne bi šel z nama,« je rekel Jože, ki je medtem pristopil k njima, »bi zamudil prav dobro kupčijo. Slednjic je pa zate vendar vseeno, ali greš v tole gostilno ali pa z nama v drugo. Saj ni daleč.«

Začetki lesoreza. Najstarejši lesorezi so nam ohranjeni iz začetka 15. stoletja. Takrat je bila umetnost rezati slike v les, brava ljudska umetnost. Izdelovali pa so takrat večinoma le slike verskega značaja. Od kraja so se pečali s to umetnostjo večinoma menihi, pozneje pa so se začeli z njo baviti tudi posvetili ljudje. Visoka gospoda tedanjega časa si je dajala prav rada rezati v les začetni črki svojevrsta imena in priimka, grbe, igralne karte in podobne malenkosti, cerkve pa je to umetnost zelo podpirala, ker je smatrala podobe verske vsebine za zelo dobro sredstvo za širjenje verskega duha med ljudmi. Posebno priljubljena so bila novoletna voščila. Lesoreze so tudi barvali in sicer početka z roko. Prvi barvani lesorezi izvirajo iz 16. stol., izdelal pa jih je Hans Burgmeier, ki jih je prvi tiskal s pomočjo več plošč. Veliki slikar Dürer pa sam ni rezal svojih slik v les, ampak je imel pomočnika, čegar delo je on sam nadzoroval.

Ure, poročna urilana, budilke, obala in drugo zlatino dobite najceneje pri Mettje Wash-tr, diplomirani urar, Novo mesto.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali ne prostor voja za enkrat Din 5. Naročnik: »Domoljuba« plačajo samo polovico ako kupuje o kmetijske potrebitne ali prodajajo svoje izdelke ali iščejo poslovanje oziroma obrtniki pomočnikov ali vavencev in narobe.

Učenca za m. zarsko obrt sprejem takoj. - Henrik B. tenc strojno mizarstvo, Vizmarje 77, St. Vili nad Ljubljano.

Vojenca za kovsko obrt sekir in poljskega orodja inštem. Hrana in stanovanje pri mostru. - Janez Pokorn, sekirni kovač, Skofja Loka.

Kmečko dekle staro 16 let se želi izučiti šivati. Na lov v upravi D. molituba pod št. 13.013.

Ženini in nevesta Kupite pohištvo na ceneje iz mehkega lesa od 200 D in naprej iz trdega od 400 Din naprej veliko v zalogi. Strojno mizarstvo Golmarer Ja ez, Breg 3, p. Križe na Gorenskem

Hiša nova, zidana, za 28 000 D n. velika, 4-obe, 2 kuhinji 2 kleti, zraven velika drvarnica, lep vrt, tik ostanimo tekoč potok, pripravna za kakoga obrtnika; ko se krojača, čevljarska ali za kakomsto trgovino. Vaha a se v Ločnici št. 27 pod Sv. Katarino pri Medvodah.

Zidničarjev dnevo zaslužite z obiskovanjem ljudi v Vašem okraju! - »Kosmos«, Ljubljana, poštni predal 307. - Zaamko za odgovor.

Učbenikam pletilnim brezplačni pouk, če si nabavite od nas pletilni stroj »Tehna« družba, Ljubljana. Mestni trg 251.

Mizarskega pomočnika in več vajencev sprejme Sitar Jernej, Smihel - Novomesto.

Vojarščena vajenca sprejme takoj Franc Koniš, kolarski mojster Boh. B. Strica.

Vajenca poš enih staršev sprejme za mesarsko in prekajevalsko obrt Franc Valar, Ljubljana, Pleteršnikova ul. 25.

Veternice pr. m. rne za lopo, barake ali drvarnice, okna, vrata, stole, krožnike, skodelice in drugo se ceno proda. - Vprašati je »Hotel Ston«.

»Kakor vidim, zidate novo stavbo.«
»Da, mi zidamo samo nove stavbe.«

TOVARNA KONFEKCIJE STERMECKI Celje št. 19

IZ TOVARNE DIREKTNO NA TELO TO JE POCENI NAJ VSI VEDO!

Obleke plašči krila

po zelo nizkih cenah!

Zahtevate brezplačni, ilustrirani cenik!

Sosed: »No, mislim, da si zdaj izven nevarnosti.«

Bolnik: »Še ne. Zdravnik je rekel, da bo še trikrat prišel.«

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kovški premog vseh vrst

Koks, livarniški, plavčarski in plinski

Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, I. n. dstr.

Gost: »Kolikokrat sem vas že klical?«
»Natakar: »To morate sami šteti, jaz imam drugega dela čez glavo.«

Sološno znane najboljše originalne **SACK-ove pluge**

katere vrste smo vpeljali že pred več kot 30 leti pri kmetijstvu v Sloveniji, dobite vedno v najnovejši izpeljavi, kakor tudi prvotne bencin motorje original »SENDLING« in vse ostale poljedelske strje v najboljji kakovosti po najnižji ceni pri trvdki

SCHNEIDER & VEROVSEK
trgovina z železnino, vsakovrstnimi stroji in orodjem v Ljubljani Dunajska cesta št. 16

Vse vrste **zobotrebcev** (klinčke) kupujem
M. PAKIČ, Ljubljana
SV. PETRA NASIP ŠTEV. 27
Mestno trošarino vrnem.

»Mati, tu v časopisu stoji, da v gledališču potrebujejo štatiste. Kaj pa je to štatist?«
»To je oni, ki nastopi, a nima nič govornice, je pojavnica mati.«
»Potem pa naš oče lahko vprašajo za tako službo.«

IZREDNA PRODAJA MANUFAKTURE
za jesen in zimo se te prične a
v Prešernovi ulici 54 (poleg kavarne »Ston«)

Za mal denar kupite res prvovrstno blago po neverjetno nizki cen! Ta prilika se vam audi samo sedaj, dokler traja zaloga tega ugodno nakupljenega blaga.

Prepričajte se!
Ogled je neobvezent
JOSIP IVANČIČ, Ljubljana, Prešernova ulica 54

Prijatelj: »Čemu pa bolnike vedno izprašujete, kaj so jedli? Ali temu primerno dajete navodila?«
Zdravnik: »Ne, pač pa vem koliko računati, ako vem kako se hranijo.«
Gospod iz mesta: »Vaš sin je zelo vlijuden. Odpri mi je dvoriščna vrata.«
Kmet: »To ni nič, saj je tega vajen. Vsak večer jih odpira kravam.«

Casnikar: »In, ali se je katera vaših mladostnih želj v poznejšem času izpolnila?«
Starce: »O, pač. Ko me je mati lasala, takrat sem si želel, da bi ne imel las. In ta želja se mi je izpolnila.«

Kmetje, oklenite se Kmet. zvezel

Varujte svoje zdravje!

49.-

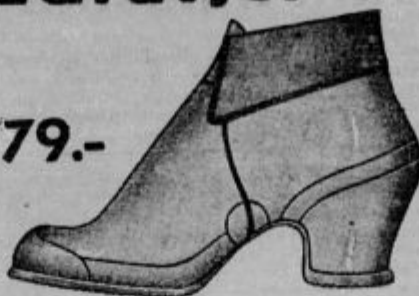

Št. 6-8 (23-26)

Vrsta 2861-01

Za Vaše otroke smo priredili te tople gumi-jeve galoše. V njih so njihove nožice najbolj obvarovane pred mrazom in mokroto.
Št. 9-1 (27-33) Din 69.—

79.-

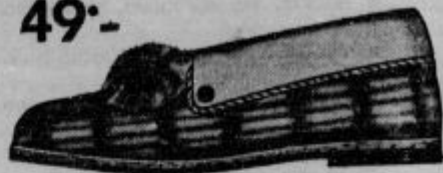

Vrsta 1865-01

Gumijevi čevlji za sneg v črni ali rjavi barvi, obšiti z baržunom. Zelo so praktični in udobni. Primerni so za vsako nogo brez ozira na velikost.

Bata

49.-

MIKADO

Vrsta 7045

Ko ste doma ali še delate v kuhinji ali hodite iz sobe v sobo, nosite te copate. Obvarovale Vas bodo, da se ne prehladite. V njih se Vam bodo noge najbolj odpočile.

Glasbila za vse!

Violine . . . . . od Din 65.—
Gitare . . . . . od Din 165.—
Trompete . . . . . od Din 455.—
Harmonike . . . . . od Din 65.—
Kromatične in klavirske har-
monike, jazz-instrumenti.

Zahlevajte brezplačni

CENIK

* Najbolje in najcenejše odpramne tržiške glasbi Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št. 107

Brezplačen posk. v sviranju. Navodila v ceniku.

Sofer: Petdeset dinarjev, prosim.
Gost: »Petdeset? Potem ste me predaleč peljali. Peljite me nazaj tja, kjer me peljete za trideset dinarjev.«

Grapar je prišel v modno trgovino: »Dajte mi takle ovrtnik kot ga imam na sebi.«
»Prodajalec: »Zal, da vam ne morem posročiti, pri nas imamo samo čiste ovrtnike.«

Fige in brinie

za žganjekuho, v najboljši kvaliteti, nudi najceneje Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5.

Drašler: »Slišal sem, da si poročil Berto, ker ji je teta zapustila veliko premoženje.«

Drakslar: »To je laž. Jaz bi jo bil poročil, pa če bi ji tudi kdo drug zapustil premoženje, ne ravno leta.«

Okvirji, rezbarije ter okraski za stavbe in pohištvo

Stane Vidmar

Ljubljana, Gallusovo nabrežje 33.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. — Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vo. no iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 190 milijonov Din.